

INTERNATIONAL WEEKLY

№ 14

01.08.2018 – 15.08.2018

Foreign
Policy
Research
Institute

ЗМІСТ

Україна – Європейський союз	3
АНАЛІЗ ТЕМИ ТИЖНЯ	3
<i>Нові санкції США проти Росії: чи підтримає їх ЄС?</i>	3
Інші події в ЄС	5
Зовнішня політика	13
АНАЛІЗ ТЕМИ ТИЖНЯ	13
<i>Морська блокада українських портів запроваджена Росією в Азовському морі: чи знайде Україна адекватну відповідь?</i>	13
Двосторонні відносини.....	16
Грузія	16
США	16
Індонезія	17
Ізраїль.....	17
Опір російській гібридній війні	18
АНАЛІЗ ТЕМИ ТИЖНЯ	18
<i>Звіт Моніторингової місії ООН: неупередженість позиції чи вдалий привід дискредитації України?</i>	18

Україна – Європейський союз

АНАЛІЗ ТЕМИ ТИЖНЯ

Нові санкції США проти Росії: чи підтримає їх ЄС?

На початку серпня 2018 року США запровадили нові санкції проти Росії за спробу отруїти экс-шпигуна і його доньку на території Великої Британії. Нові санкції, як сказала прес-секретар Держдепартаменту Хізер Ньюерт, запрацюють пізніше цього місяця. **Вони обмежать експорт товарів, гостро необхідних для національної безпеки Росії. Нові економічні обмеження будуть стосуватися торговельних проектів на сотні мільйонів доларів.** Американський уряд оголосив, що якщо російська сторона впродовж наступних трьох місяців не доведе, що вона більше не використовує хімічну зброю, то **США запровадять ще більш жорсткі санкції, які будуть включати додаткове ембарго в сфері торгівлі і скорочення дипломатичних контактів між двома країнами.**¹ Вони припускають у тому числі заборону на польоти російської авіакомпанії «Аерофлоту» до США.²

Відповідно до інформації британської газети Times, нові обмеження позначаться на 70% російської економіки та 40% робітників. Також вони вплинуть на всі державні підприємства та компанії, які фінансуються з держбюджету.³

Вимоги до РФ в зводяться до наступного:

- Припинити використання біологічної та хімічної зброї;
- Гарантувати невикористання такої зброї у подальшому;
- Надати допуск експертам для інспекції своєї території та об'єктів, щоб пересвідчитися, що Росія припинила розробку, виробництво та підготовку до використання хімічної та біологічної зброї.

У Кремлі підкреслили повну нелегітимність подібних дій з точки зору міжнародного права,⁴ та назвали такі дії США «театром абсурду». Міністр закордонних справ Російської Федерації Сергій Лавров заявив про категоричне неприйняття введення санкцій проти РФ. Лавров наголосив, що ані США, ані

¹ <https://www.unian.ua/world/10220258-the-atlantic-rosiyu-chekaye-udar-shche-zhorstkishih-sankciy-ssha-za-licheni-misyaci.html>

² <https://economics.unian.ua/stockmarket/10219037-sankciji-blizko-aeroflotu-mozhut-zaboroniti-poloti-do-ssha.html>

³ <https://www.thetimes.co.uk/edition/news/us-to-sanction-russia-over-skripal-poisoning-mmmjm9g>

⁴ <http://kremlin.ru/events/president/news/58287>

Велика Британія, ані жодна інша країна за час після інциденту в Солсбері не надала жодного факту на підкріплення таких тверджень.⁵

Очевидно, що Росія ніколи не виконає цих вимог. Разом з тим, Путін розуміє, що з ним рахуються і він не відмовиться від своєї агресивної зовнішньополітичної лінії, незважаючи на санкції і вимагатиме більшого. Не зможуть вплинути на це й олігархічні групи, які постраждають від санкцій.

Такий крок США цілком вітається в Лондоні. «Британський уряд буде задоволений тим, що американці так потужно виступили на підтримку свого найближчого союзника. Це рішення показує, що особливі стосунки є такими ж важливими, як і раніше», - каже експерт з хімічної зброї Хаміш де Бреттон Гордон.⁶ Міністр закордонних справ великої Британії Джеремі Хант заявив: «Такі держави, як Росія, які використовують або потурають застосуванню хімічної зброї, повинні знати, що за це потрібно «сплатити ціну».⁷

Міністр закордонних справ Австралії Джулі Бішоп, заявила Австралія може розширити санкції проти Росії за хімічну атаку в британському Солсбері, «Я вважаю, що використання хімічної зброї в будь-який час, в будь-якому місці, за будь-яких обставин є мерзенним, воно не може продовжувати бути безкарним», - сказала вона.⁸

Та чи підтримає таку ж лінію солідарності ЄС? Адже США є стратегічним союзником Європи. Нині існує багато проблемних питань у відносинах США – ЄС. Триває конфлікт інтересів сторін у зв'язку із санкціями США проти Ірану. ЄС продовжує звинувачувати Вашингтон у «несоюзницькій» політиці. Також, до цього часу ЄС та Британія не домовилися по питаннях щодо Brexit. З боку ЄС не було заяв щодо запровадження санкцій США щодо Росії.

У цій ситуації ЄС, скоріше за все, схвалить санкції Білого Дому проти Росії, але не буде вводити їх зі своєї сторони. Проте, вплив нових санкцій відчуватимуть глобальні компанії та банки ЄС, представництва яких діють у США. Ситуація з Іраном це доводить. Окрім того, багато країн ЄС, таких як: Німеччина, Франція Італія, Австрія не хочуть ескалації напруження з Москвою і шукають діалогу. Польща, країни Балтії навпаки, виступають за жорстку політику по відношенню до РФ. Відтак, може розкол у питанні санкцій проти Росії. Найвірогідніше, що ЄС надаватиме дипломатичну, а не практичну підтримку санкціям.

Загалом прийняття нових санкцій США проти Росії є досить вигідними для України. Адже незважаючи на загравання Трампа з Путіним, Конгресу та Сенату США таки вдається тримати контроль над суб'єктивним баченням зовнішньої політики Президента США. У тексті білля, зокрема, міститься вимога до президента США Дональда Трампа публічно закликати Росію повернути Україні контроль над анексованим Кримом і припинити підтримку бойовиків на сході України.⁹

⁵ <https://www.unian.ua/world/10221318-lavrov-pozhalivsyia-derzhsekretaryu-ssha-na-novi-sankciji-proti-rosiji.html>

⁶ <https://www.bbc.com/ukrainian/press-review-45127524>

⁷ <https://www.eurointegration.com.ua/news/2018/08/9/7085413/>

⁸ <https://www.eurointegration.com.ua/news/2018/08/9/7085407/>

⁹ <http://gordonua.com/ukr/news/worldnews/-na-sajti-kongresu-ssha-opublikovali-povnij-tekst-zakonoproektu-pro-novi-sanktsiji-proti-rf-306873.html>

Інші події в ЄС

Швеція придбає у США систему Patriot

01.08.2018

Швеція 2 серпня підпише контракт на купівлю зенітних ракетних комплексів Patriot у американського виробника озброєнь Raytheon Co.

Про це повідомило "Шведське радіо".

Хоч Швеція не є членом організації Північноатлантичного договору (НАТО), вона має тісні зв'язки з Альянсом і нарощує свої збройні сили після десятиліть застою на тлі зростаючої стурбованості діями Росії в Україні.

Швеція, чия існуюча система ППО не може збивати балістичні ракети, купить чотири вогневі підрозділи Patriot і невідому кількість ракет.

"Ця система показала себе в дії ... є ряд інших країн, які вже мають її, і ми очікуємо першу поставку в 2021 році", - заявив міністр оборони Пітер Гультквіст.

Швеція почала переговори про закупівлю, вартістю близько 10 мільярдів крон (\$1,14 мільярда), в листопаді минулого року.

Контракт передбачає можливість придбати до 300 ракет, що призведе до остаточного рахунку в близько \$ 3 млрд.

Основна правоцентристська опозиція підтримала план, хоча є розбіжності з приводу того, як фінансувати операцію.

Досі 15 інших країн придбали Patriot, зокрема члени НАТО Німеччина, Нідерланди, Румунія та Польща, у той час як нейтральна Швейцарія заявила, що розглядає Patriot серед інших систем. Про бажання постійної дислокації Patriot на своїй території заявляла і Литва.

Європейська правда

В Італії арештували шість осіб за вербування найманців на Донбас

01.08.2018

Італійські карабінери викрили організацію, яка займалася вербуванням і відправкою проросійських найманців на Донбас.

це повідомляє газета La Repubblica.

Операцією керувала прокуратура Генуї (область Лігурія). Арешти проводилися у Мілані, Пармі та Авелліно.

Розслідування генуезької прокуратури стосується загалом 15 осіб. Правоохоронцям вдалося арештувати трьох вербувальників, у двох з яких громадянство Албанії та Молдови. Щодо ще трьох людей, які, швидше за все, на даний час перебувають на Донбасі, був застосований заочний арешт.

Ордери на арешт прокуратура видала за звинуваченням у "вербуванні найманців і участі у військовому конфлікті за кордоном".

Крім того, поліція провела обшуки у ще семи осіб.

Як зазначається, викриттю злочинної організації, що займалася вербуванням найманців на Донбас, передувало розслідування діяльності ультраправих формувань Лігурії. Правоохоронці за постами у соцмережі Андреа Пальмері, одного з колишніх активістів ультраправої організації "Бульдоги", з'ясували, що він займається вербуванням і фінансуванням проросійських найманців у зоні конфлікту у східній Україні.

Європейська правда

У Литві компартію хочуть визнати злочинною організацією

01.08.2018

Депутати литовського парламенту домагаються визнання Литовської комуністичної партії злочинною організацією.

Про це повідомляє Delfi.

Члени парламентської фракції Союзу вітчизни-Християнських демократів Литви Лаурінас Кащюнас і Аудронюс Ажубаліс 1 серпня представляють проект закону, мета якого - визнання Литовської комуністичної партії злочинною організацією.

За словами Ажубаліса, в роки окупації Литви Радянським Союзом комуністична партія сприяла утвердженню диктатури на території окупованої країни.

"Мета цього проекту - нарешті належним чином оцінити радянське минуле і злочини, відновити історичну справедливість", - підкреслив Ажубаліс.

Кащюнас зауважив, ще одна мета закону - гласність. Згідно з законопроектом, якщо колишні члени компартії захочуть стати кандидатами на пост президента, депутата парламенту або Європарламенту чи мера, то вони в обов'язковому порядку повинні вказувати цей факт своєї біографії.

Аналогічні вимоги мають бути запроваджені і щодо осіб, які працюють на дипломатичній службі або беруть участь в конкурсі на посаду в держустанові.

Депутат нагадав, що в червні 2017 року парламент прийняв резолюцію із закликом до уряду підготувати проект, згідно з яким Литовська комуністична партія була б визнана злочинною організацією. Але, за словами Кащюнаса, парламент поки не продемонстрував ініціативу.

Європейська правда

Єврокомісія попередила про зовнішнє втручання у європейські вибори

01.08.2018

Єврокомісар з питань безпеки Джуліан Кінг закликав усі країни-члени Європейського Союзу серйозно сприймати загрозу зовнішнього втручання напередодні майбутніх європейських виборів у 2019 році.

Із таким закликом Кінг виступив у інтерв'ю виданням медіагрупи Funke, повідомляє Deutsche Welle.

Комісар висловив стурбованість з приводу того, що іноземний вплив буде поширюватися через соціальні мережі, як це відбулося у випадку російського втручання у президентські вибори в 2016 році у США та в рамках референдуму щодо Угоди про асоціацію України та ЄС.

"Всі держави-члени повинні серйозно ставитися до загрози демократичному процесу і інституціям, які становлять кібератаки і кампанії з дезінформації, вони повинні мати національні плани щодо запобігання", - сказав Кінг.

"Ми повинні зупинити зусилля державних і недержавних суб'єктів з підриву нашої демократичної системи та використання цього проти нас", - додав Кінг.

Він застеріг, що маніпуляції хакерів, які намагаються вплинути на вибори за допомогою цілеспрямованих інтернет-кампаній або поширення "фейкових новин", можуть бути тонкими і дуже шкідливими.

Європейська правда

Brexit: ЄС відкличе всіх британських дипломатів із представництв у 2019 році

01.08.2018

Європейська комісія та Європейська служба зовнішніх дій (EEAS) через Brexit відкличуть всіх британських дипломатів, які працюють у посольствах ЄС у всьому світі не пізніше вересня 2019 року.

Відповідний лист британським співробітникам направили генеральний секретар Єврокомісії Мартін Зельмаєр і глава EEAS Хельга Шмідт, повідомляє Politico.

Посли та інші високопоставлені посадові особи з британським громадянством, які працюють в ЄС, "будуть зобов'язані повернутися до штаб-квартири до 29 березня 2019 року". Молодший персонал матиме час до вересня, щоб повернутись до Брюсселя із плановою ротацією співробітників EEAS.

Доброю новиною для дипломатів з британським паспортом є те, що майже у всіх випадках вони зможуть зберегти свою роботу.

У листі зазначається, що Єврокомісія та EEAS "будуть щедро і прозоро використовувати винятки, передбачені статтею 47 Умов зайнятості інших службових осіб" - це стаття, яка дозволяє їм розірвати договори співробітників, які перестають бути громадянами країни-члена ЄС.

Зельмаєр і Шмідт вказали, що "у конкретних випадках, таких як конфлікти інтересів або через міжнародні зобов'язання" британський персонал може бути звільнений.

Як очікується, тимчасовий та контрактний персонал в посольствах ЄС втратить роботу, якщо вони мають лише британське громадянство. Подібним чином громадяни Британії більше не будуть найматися до посольств ЄС.

Європейська правда

Естонська спецслужба: Yandex.Taxi зливає нані до РФ

02.08.2018

Поліція безпеки Естонії радить громадянам при використанні програми приватного таксі Yandex.Taxi враховувати, що зібрані сервісом дані надсилаються на російські сервери.

Про це пише Postimees.

"У Росії, на сервери якої йде інформація, не діють вимоги Європейського союзу про захист даних", - сказав глава бюро Поліції безпеки Андрес Кахар.

Сервіс онлайн-замовлення таксі Yandex.Taxi почав свою діяльність в Естонії цього року. Керівник підрозділу CERT-EE Департаменту державної інфосистеми Тину Таммер сказав, що відомство нікому не забороняє використовувати додаток для виклику таксі, зокрема держслужбовців, але закликає користувачів бути пильними.

Міністерство оборони підкреслює: додаток Yandex.Taxi запитує доступ до великої кількості конфіденційної інформації і дозвіл використовувати функції пристрою - можливість активувати камеру та мікрофон, управляти доступом до Wi-Fi, а пізніші версії програми можуть збільшити кількість необхідних доступів до функцій.

Напередодні литовський Національний центр комп'ютерної безпеки заявив, що рекомендує не користуватися додатком Yandex.Taxi, поки він не проведе ретельне розслідування.

Yandex.Taxi представляється як міжнародна компанія, зареєстрована в Амстердамі, хоча програмісти працюють у Москві.

Європейська правда

Опозиція Італії зажадала розслідування втручання Росії у вибори

02.08.2018

Представники опозиційної італійської Демократичної партії вимагають заснувати парламентську комісію для проведення розслідування ймовірного впливу Росії на хід виборів шляхом поширення дезінформації.

Про це пише Virgilio.

З подібною ініціативою виступили депутати Демократичної партії Мікеле Анцальді (комітет з питань культури) та Кармело Мічелі (комітет з питань правосуддя).

"Італійський парламент повинен терміново дати зелене світло створенню комісії з розслідування фейкових новин. Те, що в Росії створена ціла машина з розповсюдження фальшивих новин, що працює проти Демократичної партії і на користь "Руху 5 зірок" і "Ліги", - дуже серйозний факт, який підтверджують відомості американських слідчих. Італійці мають право знати, чи їхньою думкою маніпулювали за допомогою механізмів пропаганди РФ", - йдеться у їхній заяві.

Напередодні на американському сайті FiveThirtyEight опублікували дані про те, що Twitter використовувався Москвою для пропаганди на користь "Руху 5 зірок" і "Ліги", які у підсумку набрали більшість голосів на парламентських виборах 4 березня і згодом сформували коаліційний уряд. Дані сайту спираються на розслідування спецпрокурора США Роберта Мюллера про те, що РФ вплинула на результат президентських виборів і була пов'язана з передвиборним штабом Дональда Трампа.

Представники США, зокрема колишній віце-президент Джо Байден, неодноразово заявляли, що Москва нібито намагається втручатися в політичні процеси в інших країнах, включаючи Італію.

Демократи, які перебували при владі протягом п'яти років з 2013 року, програли вибори 4 березня і зараз становлять опозицію коаліційному уряду "Ліги" і "Руху 5 зірок".

Раніше прем'єр-міністр Італії Джузеппе Конте заявив, що його уряд буде виступати за перегляд існуючого режиму антиросійських санкцій.

Віце-прем'єр Сальвіні заявляв, що хотів би бачити президента РФ Путіна в кріслі прем'єр-міністра Італії. Він неодноразово відвідував Росію і окупований Крим. Водночас він не вважає себе проросійським і відкидає підозри про те, що Росія допомогла йому перемогти на виборах.

Європейська правда

В Албанії анонсували відкриття кордону з Косовом 1 січня

02.08.2018

Албанський міністр діаспори Панделі Майко анонсував відкриття кордону між Албанією і Косовом з 1 січня.

Про це повідомляє портал B92.

"Ми хочемо відкрити кордон між Албанією і Косовом. Прем'єр-міністр сказав мені про це рішення. Починаючи з 1 січня стартує вільний рух на кордоні між Албанією і Косовом" - сказав Майко з нагоди Дня діаспори у косовському місті Србїца.

На заходах у місті Србїца були також і лідери Косова – президент Хашим Тачі та прем'єр Рамуш Харадінай.

У Сербії поки не відреагували на такі наміри Албанії.

У 2015 році Албанія і Косово започаткували практику одностороннього контролю у прикордонних пунктах пропуску, однак були змушені повернутися до

подвійного контролю за наполяганням Єврокомісії. Прем'єр Албанії Еді Рама раніше називав систему контролю на кордоні з Косовом знуцанням і обіцяв спростити перетин кордону та скоротити черги.

Європейська правда

«Північному потоку - 2» розробили маршрут в обхід Данії - росЗМІ

02.08.2018

Компанія Nord Stream 2, яка управляє проектом "Північний потік - 2", придумала, як обійти можливе блокування будівництва газопроводу Данією.

Про це в ході прес-конференції за підсумками другого кварталу повідомив виконавчий член ради директорів австрійської нафтогазової компанії OMV Манфред Ляйтнер, повідомляє ТАСС.

"Ми розробили вже альтернативний маршрут, Nord Stream - 2 AG не потрібно додаткових дозволів. Загальна вартість проекту залишиться колишньою, як і говорилося під час запуску проекту - вона становить €9,5 млрд", - сказав Ляйтнер, відповідаючи на запитання.

Данія - остання держава, що повинна була надати дозвіл на прокладення другої гілки "Північного потоку". Такі дозволи вже видали Німеччина, Швеція та Фінляндія.

Раніше прем'єр Данії Ларс Расмуссен визнав, що проект "Північний потік-2" має політичну складову. Він підтвердив, що Данія наполягатиме на ухваленні загальноєвропейського рішення щодо відповідності газопроводу вимогам законодавства ЄС.

Наприкінці липня компанія Nord Stream 2 почала укладати перші труби в рамках спорудження спірного газопроводу "Північний потік - 2", по якому природний газ буде прямо поставлятися з Росії в Німеччину.

Європейська правда

Беннон формує правий блок в ЄС: зустрівся з прем'єром Республіки Сербської

03.08.2018

Колишній радник президента США Стів Беннон, який заявив про намір створити антиєвропейську групу в ЄС, зустрівся з одним із лідерів сербських націоналістів у Боснії.

Про це повідомляє The Times.

Беннон у своєму домі у Вашингтоні зустрівся з прем'єр-міністром Республіки Сербської Желько Цвіяновичем.

Згідно з офіційною заявою, поширеною після переговорів, Беннон та Цвіянович обговорили шляхи поліпшення відносин між Республікою Сербською та США.

Республіка Сербська є державним утворенням на території Боснії, частиною федеральної системи, розробленої після війни на Балканах в 1990-х роках.

Переважна частина населення - боснійські серби, вони виступають за тісні зв'язки з Белградом і в опозиції як до ЄС, так і боснійських мусульманських та хорватських організацій. Республіка Сербська неодноразово погрозувала провести референдум про незалежність.

Президент регіону Мілорад Додик є близьким союзником президента РФ Владіміра Путіна в Європі. Він також підтримує тісні зв'язки з лідеркою французьких правих Марін ле Пен та правою австрійською "Партією свободи".

Нагадаємо, Беннон заявив, що планує створення правопопулістської "супергрупи" в Європейському парламенті, депутати якої складуть третину від усього складу переобраного органу наступної весни.

Він оголосив, що створює організацію "Рух" у Брюсселі, намагаючись конкурувати з ліберальними фондами "Відкрите суспільство" Джорджа Сороса.

"Рух" має намір забезпечити виборчу та комунікаційну підтримку популістським рухам по всій Європі.

Європейська правда

ЄС з 7 серпня блокує дію санкцій США проти Ірану на своїй території

06.08.2018

Оновлена "блокуюча постанова" ЄС вступає у силу з 7 серпня на тлі набуття чинності новими санкціями США проти Ірану.

Про це йдеться у повідомленні Єврокомісії.

Такий крок має на меті пом'якшити вплив санкцій на інтереси компаній держав-членів ЄС, які мають законний бізнес в Ірані.

"Оновлена "блокуючи" постанова є частиною підтримки Європейського Союзу продовження повної та ефективної реалізації іранської ядерної угоди, в тому числі шляхом підтримки торговельно-економічних відносин між ЄС та Іраном, які були нормалізовані після скасування санкцій, пов'язаних з ядерною зброєю" - йдеться у повідомленні.

Єврокомісія запустила процес оновлення "блокуючої постанови" 6 червня. У Європарламенту і Раді ЄС було 2 місяці для заперечення проти цих заходів. Оскільки зауважень не було, заходи набувають чинності після публікації рішення в Офіційному журналі ЄС 7 серпня.

Євросоюз прийняв "блокуючу постанову" у листопаді 1996 року. Вона дозволяє європейським компаніям не підкорятися певним рішенням Вашингтона щодо санкцій. Крім того, компанії можуть отримати компенсації за спричинені обмеженнями втрати.

Сполучені Штати посилять санкції проти Ірану на початку цього тижня за наказом президента США Дональда Трампа.

Уточнення щодо нових санкцій очікуються в понеділок, а запровадження у вівторок.

Незважаючи на протидію з боку європейських союзників, Трамп в травні вивів США з угоди 2015 року між світовими державами і Тегераном, відповідно до якої міжнародні санкції були зняті в обмін на обмеження ядерної програми Ірану.

Європейський Союз у понеділок висловив "глибокий жаль" з приводу реалізації Сполученими Штатами нових санкцій проти Ірану.

Європейська правда

Греція назвала помстою висилку дипломатів Москвою, звинуватила РФ у втручанні

06.08.2018

МЗС Греції назвало висилку грецьких дипломатів Москвою свавільним, необґрунтованим і таким, що має характер помсти кроком.

Про це йдеться у заяві МЗС Греції.

В заяві йдеться, що Греція як суверенна держава з довгою історією вимагає поваги і рівності відносин з кожною третьою стороною.

"Росія на даний момент показує, що, схоже, не може зрозуміти позиції принципів зовнішньої політики Греції. З тих пір, як вона воює разом з Туреччиною в якості партнера по зброї і надає Анкарі ряд засобів безпеки, вона неухильно відходить від позицій, що відповідають рівню дружби і співробітництва, який характеризував відносини між Грецією і Росією протягом 190 років. Це показує, що вона не усвідомлює, що у Греції є свої інтереси і критерії в міжнародній політиці", - заявили в МЗС Греції.

У відомстві наголосили, що рішення МЗС Росії не було засновано на таких даних, як дії грецької сторони, заснованих на конкретних доказах незаконної діяльності російських чиновників і громадян у країні. Навпаки, рішення російської сторони свавільне і мстиве, воно ні на чому не засноване", - йдеться у заяві.

"Ми хочемо нагадати нашим російським друзям, що жодна країна в світі не потерпить спроб: а) підкупити урядових чиновників; б) підірвати зовнішню політику і в) втручання у внутрішні справи країни", - заявило МЗС, наголосивши, що Греція вжила заходів, тільки отримавши докази втручання.

У відомстві, зазначили, що Греція відповість на свавільні кроки російського МЗС з терпінням і тверезістю.

Нагадаємо, у липні Греція вислала двох російських дипломатів, яких звинуватила у наданні коштів протестним групам, що виступають проти угоди про перейменування Македонії. Греція також заблокувала в'їзд в країну іншим російським чиновникам. Афіни звинувачували російських дипломатів також у невдалій спробі підкупу грецьких державних службовців і митрополитів грецької православної ієрархії, і спробах отримати вплив на Афоні.

6 серпня МЗС Росії повідомило про дзеркальну відповідь на висилку російських дипломатів з Афін.

Європейська правда

Антикорупційні протести в Румунії: 440 людей постраждали у сутичках з поліцією

11.08.2018

Під час сутичок на антиурядовому мітингу емігрантів перед будівлею уряду Румунії у Бухаресті постраждали 440 людей.

Про це повідомляє Romania TV.

Мітинг на площі Перемоги у Бухаресті розпочався близько 19.00. В ньому взяли участь десятки тисяч людей.

Проте ще до початку демонстрації між протестувальниками і поліцією сталися сутички, в результаті яких поліція застосувала сльозогінний газ. Тодіповідомлялося про 36 постраждалих.

Пізніше мітингувальники зробили нову спробу пробратися через огорожу до будівлі уряду. У правоохоронців полетіли пляшки і інші предмети. Поліція відповіла сльозогінним газом і водометами.

Протягом вечора поліції ще неодноразово довелося використовувати сльозогінний газ, оскільки до мирних протестувальників приєдналися агресивно налаштовані групи футбольних фанатів, які не припиняли спроб прорвати поліцейський кордон.

Загалом у результаті протестів медичну допомогу отримали 440 людей, з них 24 правоохоронці. 65 людей були госпіталізовані, решті допомога була надана на місці.

Організатори протестів скликають новий мітинг на вечір суботи під гаслом: "Ми не підемо, доки не підете ви!".

Як повідомлялося, румуни, які живуть за кордоном, почали приїздити в країну напередодні антиурядового протесту, на якому вони закличуть уряд до

відставки і проведення дострокових виборів. Чимало з трьох мільйонів румунів, які проживають за кордоном, заявляють, що вони були змушені виїхати з країни через корупцію, низьку заробітну плату та відсутність можливостей.

Європейська правда

ЗОВНІШНЯ ПОЛІТИКА

АНАЛІЗ ТЕМИ ТИЖНЯ

Морська блокада українських портів запроваджена Росією в Азовському морі: чи знайде Україна адекватну відповідь?

Російська гібридна війна продовжується і завдає чергових збитків Україні. Останнім часом Кремль посилює свої маніпуляції у Чорному та Азовському морях, нарощує кількість військових та посилює Чорноморський флот. Представник головного управління розвідки Міністерства оборони України Вадим Скібіцький раніше відзначав, що РФ в акваторії Азовського моря застосовує близько 40 бойових катерів і кораблів.¹⁰

Незаконно спорудивши Керченський міст, Москва фактично закріпила за собою контроль за українськими портами у Маріуполі та Бердянську. Російські прикордонники зупиняють судна не лише в Керченській протоці, а й в Азовському морі. До прикладу, у травні цього року Росія обмежила рух українських суден в Азовському морі через бойові стрільби. У червні, у Міністерстві інфраструктури України заявляли, що Росія безпідставно затримала майже півтори сотні суден, які слідували в порти України в Азовському морі. У липні Прикордонна служба України доповідала, **що Росія безпідставно затримує міжнародні судна у Керченській протоці та зтягує з видачею документів**, що, власне, вона продовжує робити і нині. Це стосується як тих, що слідують в українські порти, так і тих, що слідують зворотньому напрямку.¹¹

Така ситуація у Азовському морі почала фіксуватися з квітня цього року і загострилася в кінці липня на початку серпня, коли російські кораблі не тільки тримають міжнародні судна, а й вринул підходять до українських прикордонників. Очевидно, що дії Росії є елементом її гібридної війни. Їх наслідки мають вкрай негативний економічний і політичний вплив для України. **Економіка несе збитки в сотні мільйонів гривень. Фактично РФ запровадила морську блокаду України.** Старший економіст Центру економічної стратегії Оксана Затворницька підрахувала, що **70% вантажообігу Бердянського порту формується за**

¹⁰ <https://znaj.ua/world/flot-putina-uvirvavsya-v-azovske-more---minoborony-ukrayiny>

¹¹ <https://dpsu.gov.ua/ua/news/Rosiya-prodovzhu-zdiysnyuvati-perevirku-torgovih-suden-yaki-v-Azovskomu-mori-sliduyut-v-ukrainski-porti-i-zvorotno/>

рахунок експорту зернових і будівельних вантажів. Але тепер оборот падає: в 2017-му він знизився на 37%. Причому тоді Керченський міст ще не був відкритий.¹² Нині ж ситуація стає ще більш загрозливою. Багато аналітиків сходяться на думці, що блокуючи Азовське море, російська сторона намагається тиснути на Україну для того, щоб отримати водопостачання до окупованого Криму.

Секретар Ради національної безпеки і оборони України Олександр Турчинов заявив: «Ми бачимо намагання РФ фактично розпочати військово-економічну блокаду азовського узбережжя України». Він також відзначив, що маріупольський напрямок лишається одним із найбільш загрозливих в районі проведення ООС, заявивши про можливість проведення ворогом як сухопутних, так і морських десантних операцій уздовж Азовського узбережжя.¹³ І справді, фактично контролюючи Керченську протоку, Азовське море – Росія відкриває собі шлях для безперешкодного наступу на Україну у Південному напрямку. Таким чином дії Кремля у Азовському морі є прелюдією до повномасштабного наступу. Окрім того – це намагання підірвати ситуацію в Україні напередодні виборів. Усі ці діяння РФ вимагають швидкої та адекватної реакції Києва.

За словами, Міністра інфраструктури Володимира Омеляна зараз опрацьовуються різні сценарії протидії Росії, аж до обмеження заходів в російські порти суден з європейською реєстрацією. Раніше він заявив, що Україна ініціює введення санкцій щодо Росії у відповідь на необґрунтоване збільшення кількості оглядів російськими силовиками суден, що прямують в українські порти в Азовському морі. Через дії Росії заходження в порти Маріуполя і Бердянська скоротилися на 10%.¹⁴

Заступник міністра з питань тимчасово окупованих територій і внутрішньо переміщених осіб України Георгій Тука зазначив, що силове розблокування Азовського моря вивчається. У той же час він підкреслив, що не готовий оприлюднити такий сценарій. Він також додав, що не бачить чисто військового шляху вирішення даної проблеми. «Є певні сценарії, яким чином можна поліпшити ситуацію. Звичайно, не самостійно, а з допомогою наших союзників і партнерів»¹⁵

Проте, союзники і партнери не можуть допомогти Україні, оскільки юридично Росія нічого не порушує. Делімітація кордону у Азовському морі не була проведена. Відносини України і Росії в Азовському морі регулюються Договором про співробітництво у використанні Азовського моря і Керченської протоки від 2004 року.¹⁶ Відповідно до документу, Азовське море - це внутрішнє море РФ та України, що передбачає для сторін вільне пересування морським басейном та огляд тих суден, які викликають підозру. Окрім того, Договір визначає, що спори між Сторонами, пов'язані з тлумаченням та застосуванням цього документу, вирішуються шляхом консультацій та переговорів, а також іншими мирними засобами за вибором Сторін.¹⁷

Відтак, ситуація досить складна. **Вирішення спору мирними засобами з агресором не є можливим (адже фактично сторони знаходяться у стані**

¹² <https://zaxid.net/news/>

¹³ <https://www.bbc.com/ukrainian/news-45141511>

¹⁴ <https://znaj.ua/politics/vytivky-rosiyi-v-azovskomu-mori-zagrozhuut-mizhnarodnym-skandalom>

¹⁵ <https://www.unian.ua/politics/10221891-ukrajina-rozglyadaye-siloviy-scenarij-rozblokuvannya-azovskogo-morya-tuka.html>

¹⁶ http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/643_205

¹⁷ http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/643_205

війни). Разом з тим, немає юридичних причин і військового ресурсу щоб застосувати силу. У разі застосування сили Україною, Кремль може легалізувати свій наступ на Маріуполь. Щодо союзників також питання неоднозначне. Адже немає документів, які б визнавали стан війни в Україні та Росію як сторону конфлікту. Не введений і воєнний стан. Тому офіційно Україна знаходиться в стані миру з Росією. Делімітація кордону в Азовському морі теж не можлива, адже вона здійснюється за принципом серединної лінії. Так як Росія окупувала Крим, Керченську протоку, то Україні у такому випадку припаде у кращому випадку берегова лінія. До того ж застосувати цей принцип відносно нового положення кордонів, змінених в результаті російської військової окупації, означало би офіційне визнання Криму територією Росії. Таким чином Україна знаходиться у глухому куті.

Виходом із цієї ситуації може стати:

1. Денонсація Договору між Україною і Росією про співробітництво у використанні Азовського моря і Керченської протоки;
2. Відбудова українського флоту та військово-морських сил, нарощування військової присутності у Азовському морі;
3. Звернення до країн НАТО з проханням надати військові кораблі які виводяться з бойового складу їхніх ВМС, але ще залишаються придатними до експлуатації, для проведення конвоїв іноземних суден які прямують до українських портів Азовського моря чи виходять з них.

Україні не можна зволікати з оборонними заходами щодо захисту своїх морських комунікацій у акваторіях Чорного та Азовського морів. Військовий експерт з Великобританії, полковник у відставці Глен Грант влучно зазначив: «Саме такою є тактика (росіян): фактично придушити там будь-які спроби торгівлі, перетворити українську частину Азовського моря на російську. І так справді буде, якщо Україна не почне вживати хоч якихось заходів. Азовське море просто стане російським, а відтак і простір між Азовським морем та Кримом». **Він додав, що після цього наступним об'єктом блокади та подальшого загарбання, буде «акваторія від Криму до Румунії». «Почнеться гра, під час якої намагатимуться перекрити доступ до Одеси... Очевидно, що це буде наступний крок росіян», – висловив переконання британський полковник.**¹⁸ Підтвердженням реальності цього передбачення стало тимчасове закриття Чорноморським флотом РФ району для судноплавства у північно-західній частині Чорного моря від мису Тарханкут до дельти Дунаю 15 серпня цього року¹⁹.

¹⁸ <https://www.unian.ua/politics/10214480-azovske-more-mozhe-stati-rosiyskim-i-nato-ne-dopomozhe-britanskiy-ekspert.html>

¹⁹ <https://prm.ua/rf-zakrila-dlya-sudnoplavstva-chastinu-chornogo-morya-vid-krimu-do-dunayu/>

Двосторонні відносини

Грузія

Директор Департаменту консульської служби Сергій Погорельцев провів зустріч з керівником уряду Аджарії Торніке Ріжвадзе

01.08.2018

01.08.2018 р. у рамках візиту до Грузії з метою участі у консульських консультаціях Директор Департаменту консульської служби Сергій Погорельцев провів зустріч з керівником уряду Аджарії Торніке Ріжвадзе в м. Батумі. Аджарській стороні було висловлено вдячність за організацію відпочинку українських дітей учасників АТО та волонтерів, а також підтримку української громади, яка проживає в зазначеній автономній республіці. Висловлено також готовність до розвитку співпраці на регіональному рівні, зокрема шляхом посилення її консульсько-правової складової.

МЗС України

США

Президент провів телефонну розмову з Держсекретарем США

08.08.2018

Президент України Петро Порошенко провів телефонну розмову з Держсекретарем США Майком Помпео.

Сторони підтримали підходи до подальшої протидії російській агресії та відновлення територіальної цілісності України, в тому числі з урахуванням останніх контактів між Главами двох держав.

Петро Порошенко подякував Майку Помпео за історичну декларацію про невизнання спроби анексії українського Криму російським агресором. У цьому зв'язку було наголошено на пріоритетності продовження руху від політики невизнання анексії до політики деокупації Криму.

Відзначено, що підходи США щодо політики відносно Росії залишаються чіткими і недвозначними – допоки Кремль не змінить свою конфронтаційну політику, ціна агресії для Росії буде і надалі зростати.

Сторони наголосили, що політика санкцій щодо Росії зберігатиметься, допоки не будуть відновлені суверенітет і територіальна цілісність України, включно з Кримом. Спроби російської сторони нагнати ситуацію і надалі отримуватимуть адекватну відповідь і збільшуватимуть ціну триваючої агресії.

Співрозмовники обговорили важливість скоординованих дій у рамках просування ініціативи розміщення міжнародних миротворців ООН на всій території окупованого Донбасу, включно з поверненням контролю над неконтрольованою ділянкою кордону України з Росією.

Важливу увагу було приділено питанню звільнення українських заручників та політичних в'язнів, які утримуються в Росії та на окупованих територіях на Донбасі і в Криму. «Маємо посилити тиск на Росію для якнайшвидшого звільнення всіх українських заручників, зокрема Олега Сенцова, який голодує уже 86 день», - наголосив Петро Порошенко.

Глава Української держави та Державний секретар США підтвердили рішучу позицію Києва та Вашингтону щодо існуючих безпекових викликів внаслідок реалізації проекту «Північний потік – 2».

Державний секретар Сполучених штатів Америки Майк Помпео привітав Президента України Петра Порошенка з успішним початком процесу запуску Антикорупційного суду.

Сторони також обговорили актуальні питання зміцнення стратегічного партнерства між Україною і США, зокрема у сфері безпеки і оборони, а також

підтримку прогресу нашої держави на шляху реформ, у тому числі у рамках розвитку співробітництва з МВФ.

Інтернет-представництво Президента України

Індонезія

Індонезійська сторона зацікавлена у набутому Україною досвіді під час її непостійного членства в РБ ООН – Посол Індонезії в Україні

10.08.2018

9 серпня відбулась зустріч Заступника Міністра закордонних справ України Сергія Кислиці та Надзвичайного і Повноважного Посла Республіки Індонезія в Україні Юдді Крісанді.

На початку зустрічі Заступник Міністра висловив співчуття у зв'язку з численними жертвами внаслідок руйнівного землетрусу, що стався на о.Ломбок (Республіка Індонезія) 5 серпня ц.р. та передав відповідний лист-співчуття від Президента України Петра Порошенка на ім'я Президента Республіки Індонезія Джоко Відодо.

Крім цього, сторони обговорили широке коло питань порядку денного двостороннього співробітництва, а також перспективи подальшої інтенсифікації політичного діалогу та розвитку торговельно-економічного співробітництва.

Індонезійська сторона висловила готовність до плідної співпраці з нашою державою за усіма напрямками двостороннього співробітництва. У цьому контексті Ю.Крісанді висловив зацікавленість Індонезії у досвіді, набутому Україною під час її непостійного членства у РБ ООН, з метою пошуку найбільш ефективних механізмів вирішення глобальних викликів міжнародного порядку денного.

У свою чергу, Заступник Міністра привітав Індонезію з її обранням до складу непостійних членів РБ ООН та підтвердив готовність надати всебічну допомогу у цьому контексті. Зокрема, було запропоновано провести консультації з представниками постійного представництва України при ООН в м.Нью-Йорк.

МЗС України

Ізраїль

Президент України провів зустріч з Міністром з питань охорони навколишнього середовища, Міністром у справах Єрусалима та спадщини держави Ізраїль

14.08.2018

Президент України Петро Порошенко провів зустріч з Міністром з питань охорони навколишнього середовища, Міністром у справах Єрусалима та спадщини Держави Ізраїль Зеєвом Елькіним.

Президент України відзначив активізацію політичного діалогу з Ізраїлем та висловив сподівання на його подальше продовження.

Співрозмовники обговорили інтенсивну торговельно-економічну співпрацю між двома країнами та відзначили значні перспективи для її подальшого розвитку. У зв'язку з цим домовились про необхідність якнайскорішого підписання Угоди про вільну торгівлю між Україною та Ізраїлем.

Глава держави обговорив з Міністром, який є співголовою ізраїльської частини Спільної Українсько-Ізраїльської Комісії з питань торгівлі та економічного співробітництва, результати її нещодавнього засідання, яке відбулося у червні.

Президент України відзначив занепокоєння з приводу існуючих фактів недопуску українських громадян на територію Ізраїлю, незважаючи на існування безвізового режиму поїздок для громадян обох держав. Він закликав ізраїльську сторону вжити всіх можливих заходів для поліпшення ситуації у цій сфері.

Інтернет-представництво Президента України

Опір російській гібридній війні

АНАЛІЗ ТЕМИ ТИЖНЯ

Звіт Моніторингової місії ООН: неупередженість позиції чи вдалиий привід дискредитації України?

9 серпня 2018 року, голова Моніторингової місії ООН з прав людини в Україні Фіона Фрейзер представила тематичну доповідь щодо порушень прав людини та міжнародного гуманітарного права, які були скоєні в контексті подій в Іловайську в серпні 2014 року. У доповіді зазначається, що під час подій під Іловайськом у 2014 році всі сторони конфлікту припускалися серйозних порушень прав людини. Йдеться також про те, що **українська влада не повною мірою провела розслідування** злочинів під Іловайськом, які можливо, є військовими злочинами.

Фрейзер зазначила, що «на основі узгоджених повідомлень» встановлено факти вбивств та катувань цивільних осіб та осіб, що не брали участь у бойових діях, «хоча це не мало масового чи системного характеру». «У період з 18 по 28 серпня місто, в якому залишалося близько 12 тисяч жителів, було розділено на частини, які контролювалися українськими силами та **збройними групами**. Бойові дії мали руйнівний вплив на цивільне населення в Іловайську та навколишніх селах. Щонайменше 36 цивільних осіб загинули в результаті невибіркових обстрілів, 600 із 1800 приватних будинків було зруйновано, також було пошкоджено 116 багатоповерхових будинків», - розповіла Фрейзер.²⁰ За словами Фрейзер, доповідь ґрунтується на інформації, яку Моніторингова місія ООН з прав людини збирала шляхом проведення понад 80 інтерв'ю з жертвами конфлікту по обидва боки від лінії зіткнення.

Під час брифінгу голова Місії ООН не згадувала про відповідальність та роль Росії, яка здійснила агресію проти України та окупувала частину її території. Сторону, яка протистояла українським військовим, вона називала «збройні групи» (armed groups), не додаючи означення «незаконні».

Колишній командир батальйону «Донбас» Анатолій Виноградський відзначив, що у звіті ООН неточно зазначено хронологію подій та учасників боїв. До прикладу він вказує: «Перші бої за Іловайськ розпочалися 4 серпня. Там брали

²⁰ <https://www.ukrinform.ua/rubric-ato/2514705-obstrili-ilovajska-u-2014-vbili-36-civilnih-misia-onn.html>

участь батальйон "Кривбас" і Збройні сили України. Однак у звіті зазначається, що це все сталося лише 10 серпня і батальйон "Кривбас" там не згадують».²¹

Засновник батальйону «Донбас» Семен Семенченко зазначив, що на запланованій зустрічі з Фіоною Фрейзер він планує звернути її увагу на необхідності діяти згідно договору, в якому чітко прописано, що моніторинг має здійснюватися відповідно до принципів ООН - неупередженості, об'єктивності та прозорості. «Якщо ви берете дані з окупованих територій, то візьміть також дані від людей, яких ви обвинувачуєте», - додав він.²²

Семенченко також зазначив, що батальйон «Донбас» переважно складався з жителів окупованого Криму та Донецької та Луганської областей. За його словами «ні про яку ненависть, яку нам приписують, не йдеться - я ні разу не зустрічав ситуації, коли б наш боець поведився вороже до місцевих».²³

Військовий кореспондент, волонтер Роман Бочкала вказує й на інше: «Гловайськ – це не була операція ЗСУ, там були добробати. І, звісно, запитання тут виникатимуть...Воєнні злочини не мають національності. Але чому тоді ООН не говорить про звірства бойовиків в ОРДЛО? Вони навіть не приховують цього, хоча є безліч відео. А ця заява ООН виглядає як спроба кинути тінь на українських військовослужбовців».²⁴

Загалом ситуація, яка склалася навколо звіту ООН не на користь Україні. У великій мірі, через прорахунки у зовнішній та внутрішній політиці, страждає імідж України та її Збройних Сил. Міністерство закордонних справ не прокоментувало заяву представників ООН.

Причинами цієї ситуації є те, що Україна офіційно не визнала стану війни з Росією та не визнала її стороною конфлікту. Саме тому ми часто чуємо від міжнародної спільноти про «українську кризу», «збройні групи» тощо. Адже Київ навіть не увів військового стану в державі чи на частині її території. Тому ці причини і визначають ставлення інших країн та міжнародних організацій до України. У Законі «Про оборону» чітко виписаний порядок дій у разі нападу. Невиконання цього закону призвело до тотального хаосу. Не було створено єдиний центр організації оборони країни – Ставку Верховного Головнокомандувача, не був введений у дію стратегічний план для відбиття агресії проти України.

Відтак, керівництво України несе за це відповідальність. Разом з тим звіт Фіони Фрейзер є суперечливим і має дещо суб'єктивний характер. І у зв'язку з цим, мала би бути офіційна заява України. **Цілком очевидно, що основоположною причиною, яка призвела трагедії в Ілловайську, є вторгнення збройних сил Росії в Україну, окупація ними території незалежної держави та вчинення воєнних злочинів. І про це мала б згадати пані Фрейзер.** Примітно й те, що під час брифінгу для журналістів голова місії ООН не вказала на відповідальність та роль Росії, яка здійснила агресію проти України та окупувала частину її території, не згадана Росія і в рекомендаціях, які ООН в кінці звіту надає лише Україні та представникам «Л/ДНР».²⁵

Як відзначив Анатолій Гриценко, колишній міністр оборони, полковник запасу: **«Хіба вони не знають, що якби не було факту російської агресії, то не було би Іловайська і Дебальцева? Не можна виривати інформацію**

²¹ <https://ua.interfax.com.ua/news/press-conference/524598.html>

²² <https://ua.interfax.com.ua/news/press-conference/524598.html>

²³ <https://ua.interfax.com.ua/news/press-conference/524598.html>

²⁴ <http://gordonua.com/ukr/news/war/-bochkala-ilovajsk-tse-ne-bula-operatsija-vsu-tam-znahodilisja-dobrobaty-ale-chomu-oon-ne-govorit-pro-zvirstva-bojovikiv-300404.html>

²⁵ <https://glavcom.ua/publications/moskva-priklala-do-cogo-ruku-zvit-oon-pro-ilovaysk-provokaciya-dorichnici-tragichnih-podiy-519391.html>

з контексту... Звідки з'явилися «Гради»? З супермаркету? Ось тому вони заангажовані».²⁶

---

²⁶ <https://glavcom.ua/publications/moskva-priklala-do-cogo-ruku-zvit-oon-pro-ilovaysk-provokaciya-do-richnici-tragichnih-podiy-519391.html>